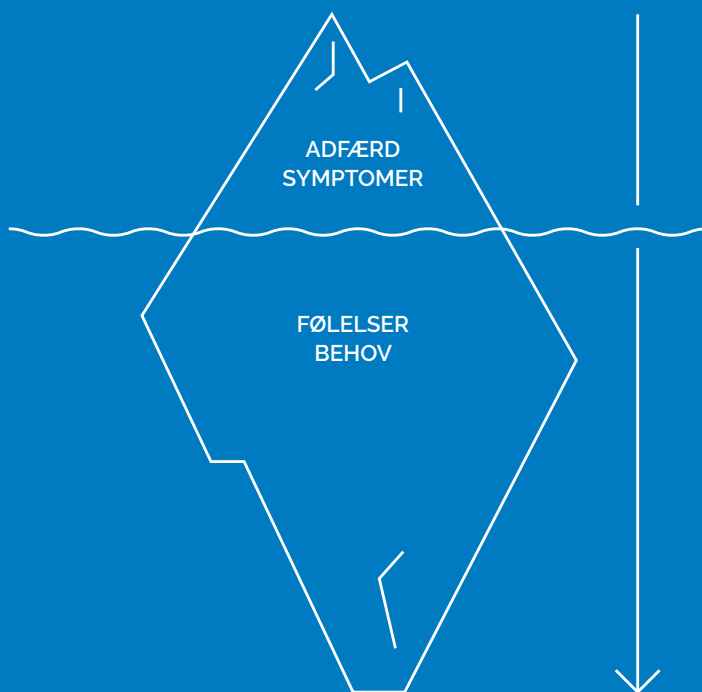

Isbjerget

Al adfærd er kommunikation

SUNDHEDSSTYRELSEN

Videnscenter for værdig ældrepleje

Isbjerget

Al adfærd er kommunikation

Kortet fortæller, at al adfærd er kommunikation. Dét er et af de vigtigste budskaber i pleje og omsorgen af ældre mennesker. Isbjerget er en metafor for, hvordan vi kan forstå adfærd og blive klogere på, hvad borgeren forsøger at fortælle os gennem sin adfærd.

I mødet med mennesker med pleje- og omsorgsbehov, kan vi tydeligt se deres adfærd som **toppen af isbjerget**, men det er ikke altid, vi kan forstå deres adfærd.

Isbjerget kan bruges, når du møder adfærd, du ikke umiddelbart forstår.

Eksempel: En borger bliver ved med at ringe nødkald, selvom I lige har været hos vedkommende, eller en borger bliver ved med at bede om cigaretter, selvom vedkommende lige har røget.

Måske handler borgerens adfærd hverken om cigaretter eller hjælp via nødkald, men i stedet behovet for tryghed og omsorg gennem dialog?

Isbjerget viser, at der bag al adfærd er en række følelser og behov, som vi ikke umiddelbart er opmærksomme på. Der er noget, borgeren har behov for, som vi ikke har forstået og ikke kan se. Ligesom vi heller ikke kan se den del af isbjerget, der ligger **under havets overflade**.

I situationer hvor vi ikke kan forstå den adfærd, vi møder, kan vi begynde at reflektere over, hvad der mon ligger bag? Pilen symboliserer perspektivskifte og dermed vigtigheden af at dykke ned under overfladen.

I kan bruge metoden Perspektivskifte til at sætte jer i borgerens sted.

Kilde: Sundhedsstyrelsens Demensrejsehold

SUNDHEDSSTYRELSEN

Videnscenter for værdig ældrepleje

sst.dk/vaerdighed